

Środa, 7 lipca 2021 r.

P9_TA(2021)0335

Genetycznie zmodyfikowana kukurydza 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje 1507, MIR162, MON810 i NK603

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje 1507, MIR162, MON810 i NK603, produktów składających się z wymienionych rodzajów genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (D073423/01 – 2021/2765(RSP))

(2022/C 99/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje 1507, MIR162, MON810 i NK603, produktów składających się z wymienionych rodzajów genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (D073423/01,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 z dnia 22 września 2003 r. w sprawie zmodyfikowanej genetycznie żywności i paszy⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 3 i art. 19 ust. 3,
- uwzględniając fakt, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania 17 maja 2021 r.,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z dnia 25 listopada 2020 r. opublikowaną 13 stycznia 2021 r.⁽³⁾,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające sprzeciw wobec zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO)⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Opinia naukowa panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 i subkombinacji przeznaczonej do stosowania w żywności i paszy, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-NL-2015-127), Dziennik EFSA 2021; 18(6):6171; 19(1):6348, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2021.6348>

⁽⁴⁾ W ósmej kadencji Parlament przyjął 36 rezolucji zawierających sprzeciw wobec zezwolenia na wprowadzanie GMO. Ponadto w dziewiątej kadencji Parlament przyjął następujące rezolucje:

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0028).

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0029).

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0030).

Środa, 7 lipca 2021 r.

- uwzględniając art. 112 ust. 2 i 3 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
-
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0054).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 89788 (MON-89788-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (teksty przyjęte, P9_TA(2019)0055).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 oraz subkombinacje MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0056).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy, cztery lub pięć modyfikacji Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0057).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0069).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę łączącą dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603, składających się z tych odmian kukurydzy lub z nich wyprodukowanych oraz uchylającej decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2018/1111 na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0291).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0292).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2020)0293).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0365).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 oraz genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę łączącą dwie lub trzy modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, składających się z tych odmian kukurydzy lub z nich wyprodukowanych na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0366).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0367).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 88017 (MON-88Ø17-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0368).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 (MON-89Ø34-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych. Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0369).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 × T304-40 × GHB119, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0080).
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0081).

Środa, 7 lipca 2021 r.

- A. mając na uwadze, że 8 grudnia 2015 r. przedsiębiorstwo Pioneer Overseas Corporation („wnioskodawca”) złożyło zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 wniosek o wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i paszy zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 („kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej”) oraz produktów składających się z niej lub z niej wyprodukowanych; mając na uwadze, że wniosek ten odnosił się również do wprowadzenia do obrotu produktów zawierających lub mających w swoim składzie kukurydzę poddaną złożonej modyfikacji genetycznej do zastosowań innych niż żywność i pasza, z wyjątkiem uprawy;
- B. mając na uwadze, że wniosek ten dotyczył również wprowadzenia do obrotu produktów zawierających kukurydzę z jedną z 10 subkombinacji pojedynczych modyfikacji genetycznych, które obejmuje ta złożona modyfikacja genetyczna, składających się z takiej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych; mając na uwadze, że zatwierdzono już sześć subkombinacji kukurydzy poddanej tej złożonej modyfikacji genetycznej; mając na uwadze, że projekt decyzji wykonawczej Komisji obejmuje cztery pozostałe subkombinacje;
- C. mając na uwadze, że 25 listopada 2020 r. EFSA wydał pozytywną opinię, którą opublikowano 13 stycznia 2021 r.;
- D. mając na uwadze, że kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej pochodzi ze skrzyżowania czterech rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy i wykazuje tolerancję na herbicydy zawierające glufosynat i glifosat, a także produkuje trzy białka owadobójcze (białka „Bt” lub „Cry”): Cry1F, Cry1Ab i Vip3Aa20, które są toksyczne dla niektórych larw łuskoskrzydłych⁽⁶⁾;
- E. mając na uwadze, że w odniesieniu do czterech subkombinacji objętych projektem decyzji wykonawczej Komisji wnioskodawca nie przedstawił żadnych danych doświadczalnych;

Brak oceny pozostałości herbicydów, metabolitów i oddziaływania różnych substancji występujących w połączeniu ze sobą

- F. mając na uwadze, że w wielu badaniach wykazano, iż uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych tolerujących herbicydy prowadzi do większego zużycia herbicydów uzupełniających, co w dużej mierze spowodowane jest pojawieniem się chwastów odpornych na herbicydy⁽⁷⁾; mając na uwadze, że w konsekwencji należy się spodziewać, iż kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej będzie narażona na wyższe i powtarzające się dawki glufosynatu i glifosatu, wskutek czego w zbiorach może znaleźć się więcej pozostałości;
- G. mając na uwadze, że utrzymują się wątpliwości co do rakotwórczości glifosatu; mając na uwadze, że EFSA stwierdził w listopadzie 2015 r., iż jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy, a Europejska Agencja Chemikaliów uznała w marcu 2017 r., że nie ma podstaw, by zaliczyć go do substancji rakotwórczych; mając na uwadze, że z kolei Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem, tj. wyspecjalizowana agencja Światowej Organizacji Zdrowia ds. badań nad rakiem, w 2015 r. zaliczyła glifosat do substancji prawdopodobnie rakotwórczych dla ludzi;
- H. mając na uwadze, że glufosynat zaliczono do substancji działających szkodliwie na rozrodczość (1B), spełnia on zatem kryteria graniczne określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009⁽⁸⁾; mając na uwadze, że zezwolenie na stosowanie glufosynatu w Unii wygasło 31 lipca 2018 r.⁽⁹⁾;
- I. mając na uwadze, że ocenę pozostałości herbicydów i produktów ich rozpadu na roślinach zmodyfikowanych genetycznie uznaje się za niewchodzącą w zakres kompetencji panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie, w związku z czym procedura wydawania zezwoleń na GMO nie obejmuje takiej oceny; mając na uwadze,

⁽⁶⁾ Opinia EFSA, s. 11, tabela 4.

⁽⁷⁾ Zob. na przykład Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact”, Environmental Management, styczeń 2016 r.: 57(1), s. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years”, Environmental Sciences Europe; 28 września 2012 r., tom 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

Środa, 7 lipca 2021 r.

że takie podejście jest problematyczne, ponieważ sposób, w jaki herbicydy uzupełniające są rozkładane przez roślinę zmodyfikowaną genetycznie, oraz skład, a tym samym toksyczność produktów rozpadu (metabolitów), mogą wynikać z samej modyfikacji genetycznej⁽¹⁰⁾;

- J. mając na uwadze, że ze względu na szczególne praktyki rolnicze związane z uprawą roślin zmodyfikowanych genetycznie tolerujących herbicydy istnieją specjalne schematy zastosowań, narażenia, występowania konkretnych metabolitów oraz powstawania efektu działania skojarzonego, które wymagają szczególnej uwagi; mając na uwadze, że nie zostały one wzięte pod uwagę przez EFSA;
- K. mając na uwadze, że nie można zatem stwierdzić, iż spożywanie kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej lub jej subkombinacji jest bezpieczne dla zdrowia ludzi i zwierząt;

Brak najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości i odnośnych kontroli

- L. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹¹⁾, którego celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, należy określić szczególne najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości dla żywności i pasz produkowanych w państwach trzecich, jeżeli w wyniku stosowania pestycydów poziomy pozostałości są inne niż poziomy pozostałości będące skutkiem praktyk rolniczych stosowanych w Unii; mając na uwadze, że istotnie dzieje się tak w przypadku importowanych genetycznie zmodyfikowanych roślin tolerujących herbicydy z powodu większej ilości zużywanych herbicydów w porównaniu z uprawami niemodyfikowanymi genetycznie;
- M. mając jednak na uwadze, że według przeprowadzonego przez EFSA w 2018 r. przeglądu obowiązujących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu dostępne dane były niewystarczające do określenia tych poziomów i wartości oceny ryzyka w odniesieniu do genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy, w której dokonano modyfikacji EPSPS⁽¹²⁾; mając na uwadze, że w kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej występuje modyfikacja EPSPS⁽¹³⁾;

Nierozstrzygnięte kwestie dotyczące toksyn Bt

- N. mając na uwadze, że badania toksykologiczne dotyczące zezwoleń na GMO przeprowadza się z wyizolowanymi toksynami Bt; mając na uwadze, że badaniom toksykologicznym przeprowadzanym nad wyizolowanymi białkami można przypisać niewielkie znaczenie, a to ze względu na fakt, że toksyny Bt w uprawach zmodyfikowanych genetycznie, takich jak kukurydza, bawełna i soja, są z natury bardziej toksyczne niż wyizolowane toksyny Bt; mając na uwadze, że dzieje się tak dlatego, iż inhibitory proteazy obecne w tkankach roślinnych mogą zwiększyć toksyczność toksyn Bt poprzez opóźnienie ich rozpadu; mając na uwadze, że zjawisko to zaobserwowano w wielu badaniach, w tym również w badaniu przeprowadzonym 30 lat temu dla przedsiębiorstwa Monsanto; badanie to wykazało, iż nawet skrajnie niski poziom inhibitorów proteazy zwiększa toksyczność toksyn Bt nawet dwudziestokrotnie⁽¹⁴⁾;
- O. mając na uwadze, że skutki te nigdy nie zostały uwzględnione w ocenach ryzyka EFSA, mimo że są one istotne dla wszystkich roślin Bt zatwierdzonych do przywozu lub uprawy w Unii; mając na uwadze, że nie można wykluczyć ryzyka dla ludzi i zwierząt spożywających żywność i paszę zawierającą toksyny Bt, wynikającego z tej zwiększonej toksyczności spowodowanej interakcją między toksynami PI i Bt;
- P. mając na uwadze, że w szeregu badań zaobserwowano w wyniku narażenia na toksyny Bt skutki uboczne mogące wpływać na układ odpornościowy oraz zauważono, że niektóre toksyny Bt mogą wykazywać właściwości adiuwantów⁽¹⁵⁾, co oznacza, że mogą nasilać alergenicność innych białek, z którymi wchodzi w styczność;

⁽¹⁰⁾ Ma to istotnie miejsce w przypadku glifosatu, jak stwierdzono w opublikowanym przez EFSA przeglądzie obowiązujących najwyższych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005, Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1). Zob. motyw 26.

⁽¹²⁾ „Reasoned Opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005” [Uzasadniona opinia dotycząca przeglądu obowiązujących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005], Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 4. <https://doi.org/10.2903/j.efs.2018.5263>

⁽¹³⁾ Opinia EFSA, s. 12.

⁽¹⁴⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors” [Nasilenie aktywności owadobójczej *Bacillus thuringiensis* w obecności inhibitorów proteazy serynowej], *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38, s. 1145–1152, <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>

⁽¹⁵⁾ Zob. Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals” [Przegląd bezpieczeństwa i skutków biologicznych toksyn Cry *Bacillus thuringiensis* u ssaków], *Journal of Applied Toxicology* 2016, maj 2016 r., 36(5), s. 630–648, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>

Środa, 7 lipca 2021 r.

- Q. mając na uwadze, że ocenę ewentualnych interakcji między pozostałościami herbicydów i ich metabolitów z toksynami Bt uznaje się za niewchodzącą w zakres kompetencji panelu EFSA ds. GMO, w związku z czym nie dokonuje się jej w ramach oceny ryzyka; mając na uwadze, że jest to problematyczne, ponieważ wiadomo, że pozostałości z rozpylania glufosynatu zakłócają funkcjonowanie mikrobiomu, co może na przykład nasilić reakcje immunologiczne w połączeniu z toksynami Bt ⁽¹⁶⁾;

Rośliny Bt: wpływ na organizmy inne niż zwalczane i wzrost odporności

- R. mając na uwadze, że w przeciwieństwie do środków owadobójczych, których stosowanie powoduje narażenie w czasie oprysku i przez ograniczony czas po oprysku, uprawa zmodyfikowanych genetycznie roślin Bt oznacza ciągłe narażenie organizmów zwalczanych i innych niż zwalczane na toksyny Bt;
- S. mając na uwadze, że założenia, iż toksyny Bt wykazują jeden specyficzny dla danego celu sposób działania, nie można już uznać za prawidłowe, a także nie można wykluczyć wpływu na organizmy inne niż zwalczane ⁽¹⁷⁾; mając na uwadze, że odnotowuje się różnorodności wpływ na coraz większą liczbę organizmów innych niż zwalczane; mając na uwadze, że w niedawnym przeglądzie ⁽¹⁸⁾ wymieniono 39 recenzowanych publikacji, w których odnotowano istotny niekorzystny wpływ toksyn Bt na wiele gatunków „spoza obszaru działania”; mając na uwadze, że szereg organizmów innych niż zwalczane może być narażonych w Unii na toksyny Bt przez kontakt z wyciekami, odpadami i obornikiem, wynikający z importu roślin Bt; mając na uwadze, że ocena ryzyka nie objęła wpływu na organizmy inne niż zwalczane;
- T. mając na uwadze, że w ocenie ryzyka nie uwzględniono faktu, że zwalczane szkodniki mogą rozwijać odporność na toksyny Bt, a to może prowadzić do stosowania pestycydów mniej bezpiecznych dla środowiska lub do zwiększania dawek i liczby oprysków w krajach, w których uprawiane są tak zmodyfikowane genetycznie rośliny; mając na uwadze, że amerykańska Agencja Ochrony Środowiska planuje stopniowe wycofanie w ciągu najbliższych trzech do pięciu lat wielu krzyżówek kukurydzy Bt oraz niektórych odmian bawełny Bt ze względu na wzrost odporności owadów na te uprawy ⁽¹⁹⁾;
- U. mając na uwadze, że choć utrzymywano, iż uprawa roślin Bt prowadzi do spadku użycia środków owadobójczych, to w badaniu przeprowadzonym niedawno w Stanach Zjednoczonych ⁽²⁰⁾ stwierdzono, że „w szeregu analiz wpływu uprawy roślin Bt na wzorce stosowania pestycydów najwyraźniej nie uwzględniono zaprawiania nasion, a zatem potencjalnie przeszacowano spadek użycia środków owadobójczych w uprawach roślin Bt (zwłaszcza”powierzchni obszarów poddanych działaniu,);”;
- V. mając na uwadze, że Unia jest stroną Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej („CBD ONZ”), w której jasno określono, że zarówno kraje eksportujące, jak i importujące mają międzynarodowe obowiązki w zakresie różnorodności biologicznej;

Wypełnianie zobowiązań międzynarodowych Unii

- W. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie może wywierać szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi i zwierząt ani na środowisko naturalne, a przy sporządzaniu decyzji Komisja musi brać pod uwagę wszelkie istotne przepisy prawa Unii oraz inne uzasadnione czynniki istotne dla sprawy; mając na uwadze, że te uzasadnione czynniki powinny obejmować zobowiązania Unii wynikające z celów zrównoważonego rozwoju ONZ, paryskiego porozumienia klimatycznego oraz Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej;

⁽¹⁶⁾ Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins” [Przegląd literatury popierającej ocenę białek pod kątem adiuwancji/immunogenności], EFSA Supporting Publications, styczeń 2019 r., 16(1): 1551, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551>

⁽¹⁷⁾ Zob. np. Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment” [Swoistość i skutki skojarzone toksyn Cry Bacillus thuringiensis w kontekście oceny ryzyka związanego z GMO], Frontiers in Environmental Science 2015, 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>

⁽¹⁸⁾ Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design” [Rośliny owadobójcze Bt. Podejście EFSA do oceny ryzyka związanego ze zmodyfikowanymi genetycznie roślinami Bt nie daje właściwych wyników z powodu przyjętych metod], RAGES 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_reportInsecticidal%20Bt%20plants.pdf

⁽¹⁹⁾ <https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn>

⁽²⁰⁾ Douglas, M.R., Tooker, J.F., „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops” [Zaprawianie nasion na wielką skalę doprowadziło do szybkiego wzrostu użycia neonicotynoidowych środków owadobójczych i prewencyjnego stosowania środków ochrony roślin w uprawach polowych w USA], Environmental Science and Technology 2015, 49, 8, s. 5088–5097, <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

Środa, 7 lipca 2021 r.

- X. mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. prawa do pożywienia z 2017 r. stwierdzono, iż szczególnie w krajach rozwijających się niebezpieczne pestycydy mają katastrofalne skutki dla zdrowia ⁽²¹⁾; mając na uwadze, że oenzytowski cel zrównoważonego rozwoju nr 3.9 zakłada znaczne obniżenie do 2030 r. liczby zgonów i chorób spowodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby ⁽²²⁾; mając na uwadze, że zezwolenie na przywóz zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy zwiększyłoby popyt na tę uprawę, w przypadku której zastosowano herbicyd, który działa szkodliwie na rozrodczość i który nie jest już dopuszczony do stosowania w Unii, a tym samym zwiększyłoby narażenie pracowników w państwach trzecich; mając na uwadze, że ryzyko zwiększonego narażenia pracowników jest szczególnie niepokojące w przypadku zmodyfikowanych genetycznie upraw odpornych na herbicydy, gdyż w uprawach tych stosuje się większe ilości takich środków;

Niedemokratyczny proces decyzyjny

- Y. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania 17 maja 2021 r., co oznacza, że kwalifikowana większość państw członkowskich nie poparła wydania zezwolenia;
- Z. mając na uwadze, że Komisja przyznaje, iż sytuacja, w której nadal wydaje ona zezwolenia na wprowadzanie GMO bez uzyskania poparcia kwalifikowanej większości państw członkowskich, jest problematyczna, oraz że sytuacja taka jest wyjątkiem, jeśli chodzi ogólnie o wydawanie zezwoleń na wprowadzanie produktów, ale stała się normą w procesie podejmowania decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy;
- AA. mając na uwadze, że w trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął łącznie 36 rezolucji, w których sprzeciwił się wprowadzeniu do obrotu organizmów zmodyfikowanych genetycznie z przeznaczeniem na żywność i paszę (33 rezolucje) oraz uprawie organizmów zmodyfikowanych genetycznie w Unii (trzy rezolucje); mając na uwadze, że w dziewiątej kadencji Parlament Europejski przyjął już 18 sprzeciwów wobec wprowadzania GMO do obrotu; mając na uwadze, że większość kwalifikowana państw członkowskich nie poparła zatwierdzenia żadnego z tych organizmów zmodyfikowanych genetycznie; mając na uwadze, że powody, dla których państwa członkowskie nie popierają zezwoleń, obejmują brak poszanowania zasady ostrożności w procesie wydawania zezwoleń oraz obawy naukowe związane z oceną ryzyka;
- AB. mając na uwadze, że Komisja nadal zatwierdza organizmy zmodyfikowane genetycznie mimo stwierdzenia przez nią samą braków demokratycznych, a także mimo braku poparcia ze strony państw członkowskich i zastrzeżeń Parlamentu;
- AC. mając na uwadze, że możliwość niezatwierdzenia przez Komisję GMO, jeżeli w komitecie odwoławczym nie ma większości kwalifikowanej państw członkowskich opowiadających się za zatwierdzeniem, nie wymaga żadnej zmiany prawnej ⁽²³⁾;
1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji wykracza poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
 2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 ⁽²⁴⁾ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
 3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;

⁽²¹⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽²²⁾ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

⁽²³⁾ Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Komisja „może przyjąć”, a nie „przyjmuje” zezwolenie, jeżeli w łonie komitetu odwoławczego nie ma większości kwalifikowanej państw członkowskich opowiadającej się za zezwoleniem (art. 6 ust. 3).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

Środa, 7 lipca 2021 r.

4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w skierowanym do posłów piśmie z 11 września 2020 r. Komisja ostatecznie przyznała, iż przy podejmowaniu decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie GMO należy uwzględnić zasady zrównoważonego rozwoju⁽²⁵⁾; wyraża jednak głębokie rozczarowanie faktem, że po tej dacie Komisja wciąż zezwalała na przywóz GMO do Unii mimo sprzeciwu Parlamentu i większości państw członkowskich;
5. wzywa Komisję, by jak najszybciej i przy pełnym udziale Parlamentu opracowała kryteria zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję, by poinformowała, jak i kiedy terminie rozpocznie te prace;
6. ponownie wzywa Komisję, by nie wydawała zezwoleń na GMO odporne na herbicydy, dopóki w poszczególnych przypadkach nie zostaną szczegółowo zbadane zagrożenia dla zdrowia wynikające z pozostałości herbicydów, co wymaga pełnej oceny pozostałości z oprysków upraw zmodyfikowanych genetycznie herbicydami uzupełniającymi oraz oceny produktów ich rozpadu i wszelkich efektów skojarzonych, w tym z samą rośliną zmodyfikowaną genetycznie;
7. po raz kolejny apeluje do Komisji, by nie zezwalała na przywóz z przeznaczeniem na żywność lub paszę żadnych genetycznie zmodyfikowanych roślin odpornych na substancję czynną o działaniu chwastobójczym niedopuszczoną do stosowania w Unii;
8. wzywa EFSA, aby zbadał istotne różnice między natywnymi toksynami Bt a toksynami będącymi ekspresją syntetycznych transgenów w roślinach uprawnych zmodyfikowanych genetycznie oraz by rozszerzył zakres oceny ryzyka w celu pełnego uwzględnienia wszystkich interakcji między toksynami Bt, roślinami zmodyfikowanymi genetycznie i ich składnikami, pozostałościami z oprysków herbicydami uzupełniającymi a środowiskiem oraz wszystkich efektów skojarzonych, a także wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo żywności;
9. wzywa EFSA, by przestał akceptować badania toksyczności prowadzone z wykorzystaniem białek wyizolowanych, które mogą mieć inną strukturę i inne skutki biologiczne niż białka wytwarzane przez samą roślinę, a także by wymagał prowadzenia wszystkich badań z wykorzystaniem tkanki z rośliny zmodyfikowanej genetycznie;
10. wzywa EFSA, aby żądał danych o wpływie spożycia żywności i paszy pochodzących z genetycznie zmodyfikowanych roślin na mikrobiom jelitowy;
11. ponownie apeluje do Komisji o uwzględnianie zobowiązań Unii wynikających z umów międzynarodowych, takich jak paryskie porozumienie klimatyczne, Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej i cele zrównoważonego rozwoju ONZ; ponawia apel o to, by projektom aktów wykonawczych towarzyszyło uzasadnienie wyjaśniające, w jaki sposób zapewniana się w nich przestrzegania zasady „nie szkodzić”⁽²⁶⁾;
12. podkreśla, że poprawki przyjęte przez Parlament Europejski 17 grudnia 2020 r. do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011⁽²⁷⁾, które stanowią podstawę negocjacji z Radą, przewidują, że Komisja nie może zezwalać na GMO, jeżeli nie popiera tego większość kwalifikowana państw członkowskich; nalega, aby Komisja szanowała to stanowisko, i wzywa Radę do kontynuowania prac i przyjęcia w trybie pilnym ogólnego podejścia w odniesieniu do tego dossier;
13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽²⁵⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005, ust. 102.

⁽²⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0364.